

Lublin, dnia 14-01-2020

Pismo nr 01RG/2020

Pan Andrzej Adamczyk
Minister Infrastruktury

W związku z wejściem w życie z dniem 1.01.2020r. części zapisów obowiązującego już *Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 czerwca 2019r. w sprawie egzaminowania osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami, szkolenia, egzaminowania i uzyskiwania uprawnień przez egzaminatorów oraz wzorów dokumentów stosowanych w tych sprawach* oraz wniosku Sekretarza Stanu Pana Rafała Webera / *Pismo z dnia 11 grudnia 2019r. znak sprawy: DTD-5.4411.324.2019/* wnosimy do Pana nasze spostrzeżenia i uwagi wynikające z praktyki wdrożenia powyższych rozwiązań legislacyjnych. Jednocześnie w dalszej części pisma zwracamy się z prośbą o wyrażenie opinii w pojawiających się rozbieżnościach interpretacyjnych, wytycznych dotyczących bezpośrednio pracy egzaminatorów. Działając w ich imieniu zwracamy się z prośbą o udzielenie odpowiedzi na zadane pytania.

Mając na uwadze cele przyświecające zmianom przepisów, a którymi są poprawa poziomu przeprowadzanych egzaminów państwowych, zdecydowana poprawa jakości obsługi zdających oraz poprawa jakości pracy chcielibyśmy zwrócić uwagę Pana na poniższe zagadnienia:

1. Przydzielanie dziewięciu części praktycznych egzaminów na egzaminatora /§13 ust. 3 pkt 3/

Zgodnie z tym zapisem i o oznaczeniu ilościowym „nie więcej niż”, każdy egzaminator może przeegzaminować do 9 kandydatów w ciągu 8 godzin pracy /wyjątek: §13 ust. 8/. Już pojawiły się kolejne „nadinterpretacje przepisów”, w których to egzaminator powinien przeegzaminować 9 kandydatów na kierowcę bez względu na egzaminowaną kategorię prawa jazdy /np. po 5 egzaminach kat. C+E. Powinien jeszcze „zrobić” 4 egzaminy z kategorii B, by wykorzystać 8 godzin pracy. Co więcej, w tych rozważaniach nie wspominam o egzaminach teoretycznych, które również są przydzielane egzaminatorom w czasie pracy. Dochodzi do absurdu! Niestety, praktyka w rozumieniu niektórych dyrektorów ośrodków ruchu drogowego obliuguje ich do rozwiązań stricte preferujących działania „wyłącznie ilościowe” zmierzające do generowania maksymalnego wyniku finansowego. Czyli de facto mamy tu kontynuację polityki zarządzania ośrodkiem sprzed wejścia nowych przepisów.

Zwracamy uwagę, że zgodnie z rozporządzeniem, egzamin praktyczny powinien trwać 40 minut dla kat. B, B1 i taką jego długość należy brać pod uwagę podczas planowania przydziałów.

Dział planowania czy też dział koordynacji tych ośrodków ruchu drogowego z dnia na dzień planuje 100% obciążenie egzaminatora na dzień pracy, czyli maksymalnie dozwoloną ilością – 9 zdających. Dla przykładu, jeśli w WORD jest 10 czynnych egzaminatorów, to planuje się na każdy dzień 90 osób zdających /kat. B/. Takie działania doprowadzają czasami do sytuacji, w której brakuje możliwości do skorzystania z przerwy w pracy należnej każdemu pracownikowi zgodnie z KP /min. 15min/. Część egzaminatorów wykonuje wyłącznie czynności w obrębie kat. B /nawet mimo posiadania uprawnień na inne kategorie/, bo taką możliwość przydzielania kategorii ma dyrektor, codziennie więc doświadczają opisanych powyżej zdarzeń. Z informacji płynących z kraju, to nie są odosobnione przypadki.

Mając dodatkowo na uwadze zapis §13 ust. 5 i realizacji 10 egzaminów w ciągu godzin pracy wprowadza się swoistą „gonitwę” z egzaminami tak, by zdążyć na wyznaczony kolejny egzamin. To nie jest profesjonalne rozwiązanie i nie służy też niczemu dobremu.

Powyższe rozwiązanie ma również negatywny wpływ na planowanie i zarządzanie procesem egzaminowania. Planowanie to odbywa się przy założeniu, że wszystkie elementy procesu przebiegają idealnie /nie ma powtórzeń zadań na placu, w ruchu drogowym, nie ma przeszkód na drodze, nie ma nieprzewidzianych zdarzeń, nie ma planowanych egzaminów teoretycznych do przeprowadzenia przez egzaminatora itd. /. Pełne obłożenie egzaminatora uniemożliwia przeciwdziałanie sytuacjom nieprzewidzianym, między innymi zawartym w §13 ust. 5. „Spiętrzenie egzaminów” powoduje natomiast naruszenie zapisów w §13 ust. 3 pkt 1 i 2. Trudno w takich sytuacjach mówić o komforcie petentów i jakości pracy, gdy trzeba „nadrobić” powstały problem. **Z oczywistych względów prowadzi to do skracania czasu egzaminu bazując na możliwości zakończenia go po 25 minutach.** Niestety, dzieje się tak czasami bez względu na to, czy egzaminator miał sposobność w pełni sprawdzić kompetencje osoby zdającej. Takie zachowania są skutkiem „wyższej konieczności” eksponowane przez kadrę zarządzającą WORD-em. Prawo nie może dawać sposobności do nierzetelnego, niewłaściwego i bardzo interesownego postępowania.

Podsumowując: to rozwiązanie powinno być rozszerzone o dodatkowy warunek ograniczający planowane obłożenia egzaminami do 60 czy 70% stanu egzaminatorów w zakresie 9 osób na dany dzień. /Dla przykładu: zgodnie z założeniem, że jest 10 egzaminatorów, powinno się planować dla 6-ciu z nich 9 osób na dzień, dla pozostałych trzech np. po 8 osób zdających lub mniej/. W pewnych sytuacjach i takie rozwiązanie nie daje gwarancji uniknięcia problemów, jednak może ograniczyć opisywane zjawiska.

Rada Główna KSE zdecydowanie jednak popiera rozwiązanie „nie więcej niż osiem części praktycznych egzaminów”, które to, w definitywny sposób rozwiązałoby powstające problemy przy obecnie obowiązującym stanie prawnym.

2. Koszty zmian

Zgodnie z analizą kosztów funkcjonowania ośrodka egzaminowania i wpływu na koszty wprowadzenia nowych przepisów należy stwierdzić, że są one znikome i oscylują w granicy 7% wzrostu. Sytuacja większości ośrodków egzaminowania również nie ulega degradacji, a większość z nich notuje korzystne zmiany w zakresie przychodów. Zmiany w sposobie zarządzania niektórych WORD-ów oraz pełne wykorzystanie możliwości, jakie posiadają względem generowania dodatkowych przychodów mogłyby w bardzo łatwy sposób zniwelować tą niewielką uciążliwość.

Obecnie wiele ośrodków egzaminowania nie ma z tym żadnego problemu i mimo zatrudnienia dodatkowych 2-3 egzaminatorów ich przychody są na takim samym lub co najmniej na dobrym poziomie. Naszym zdaniem powoływanie się na trudności w tym względzie jest nieporozumieniem i wyłącznie sprawą wewnętrzną obowiązującą w ośrodku systemu zarządzania.

Również ilość egzaminów prowadzonych przez ośrodki nie wykazuje tendencji do destabilizacji tych ośrodków. W niektórych z nich skrócił się czas oczekiwania na egzamin, ale wynika to przede wszystkim ze standardowych przyczyn pojawiających się rokrocznie /okres zimowy, wakacyjny, ferie itp./.

3. Oddziały ośrodków egzaminowania

Wnosimy o wprowadzenie zapisu do niniejszego rozporządzenia, który definiowałby osoby powoływane na stanowisko koordynatora obsługującego filie. Powinny to być osoby z uprawnieniami egzaminatora co najmniej w zakresie kategorii prawa jazdy A i B. W sytuacjach nieprzewidzianych, mogliby oni wspomagać proces egzaminowania w zakresie egzaminów teoretycznych i praktycznych. W filiach ośrodków egzaminowania dominuje niski stan osoby egzaminatorów – przeważnie są to 1-3 osób. Przy obecnym planowaniu ilości egzaminów i wymogach czasowych powyższe rozwiązanie byłoby wymiernym wsparciem dla procesu egzaminowania. Niestety, w praktyce koordynatorami w filiach WORD-ów są osoby bez uprawnień egzaminacyjnych, co naszym zdaniem jest wadliwym rozwiązaniem w systemie zarządzania pracą.

4. Zagadnienia do wyjaśnienia:

a/ Czy ministerstwo przewiduje odstępstwa od zapisów umieszczonych w §13 ust. 3 pkt 1 i 2, a więc czy dozwolonym jest rozpoczęcie egzaminu z osobą egzaminowaną po upływie czasu 15 minut od wyznaczonej godziny wskazanej w zaświadczeniu, o którym mowa w §11 ust.1 pkt.4 ?

b/ Jeśli jest to dozwolone, prosimy o wskazanie okoliczności, w których jest to dozwolone.

c/ Jeśli jest to niedozwolone, na jakiej podstawie egzaminator może odmówić przeprowadzenia egzaminu, jaki jest wtedy wynik egzaminu i kto ponosi opłatę za kolejny egzamin? - żaden zapis obowiązującego rozporządzenia tego nie określa.

d/ Jak powinien postąpić egzaminator, jeżeli osoba zdająca uzyskała wynik negatywny w czasie trwania egzaminu, nie ma podstaw do jego przerwania i osoba wyraziła chęć kontynuacji egzaminu z wynikiem negatywnym, a więc jazdy pełnej 40 minut?

5. Przykłady obrazujące powyższe zagadnienia:

a/ **Przykład sytuacyjny:** do pracy przyjdzie egzaminować w zakresie kategorii B prawa jazdy 7 egzaminatorów, czyli koordynacja w ośrodku egzaminowania powinna planować: $7 \times 9 = 63$ osoby na dany dzień. Przypuśćmy, że jeden egzaminator zachorował, więc jest obecnych tylko 6: $6 \times 10 = 60$ **osób**, które mogą przeegzaminować planowane osoby /zgodnie z §13 ust. 5/. Różnica wynosi 3 osoby, których nikt nie może, bez złamania przepisów egzaminować! Sytuacja patowa: albo WORD, który będzie musiał ponieść konsekwencje finansowe, wizerunkowe itp., albo złamać obowiązujące prawo. **Oba wyjścia są nie do przyjęcia.**

b/ **Przykład sytuacyjny:** Zgodnie z tym samym rozporządzeniem egzamin praktyczny na prawo jazdy kat B powinien trwać co najmniej 40 minut: czyli $50 - 40 = 10$ minut. Zostało 10min **na wylosowanie, poproszenie osoby zdającej, wykonanie zadań na placu manewrowym, a następnie po zakończeniu egzaminu omówienie, wpisanie wyniku i potwierdzenie go elektronicznym podpisem. Nierealne!**

Liczmy więc w drugą stronę: wylosowanie, poproszenie osoby zdającej, wykonanie zadań na placu manewrowym, w naszym przypadku średnio trwa 16 minut (sprawdzone), pod warunkiem, że na placu manewrowym zdający wszystkie zadania wykonał za pierwszym razem. Wpisanie wyniku i potwierdzenie go elektronicznym podpisem średnio trwa 2minuty (pod warunkiem, że nie ma kolejki do komputera!). Razem mamy 18 minut, a więc na część praktyczną pozostało maksymalnie 32minuty (w tym czas na podanie wyniku i omówienie przebiegu egzaminu). Podpisane przez Pana rozporządzenie dopuszcza czas trwania egzaminu praktycznego w ruchu drogowym 25minut (§23 ust. 1 punkt 3).

Zgodnie z powyższym zmusza się egzaminatora do skracania egzaminów ze względu na warunek czasowy i ekonomiczny ośrodka egzaminowania.

Zwracamy się z prośbą o potraktowanie sprawy jako pilnej i ustosunkowanie się do przedstawionych zagadnień w możliwie krótkim czasie oraz poinformowanie o swojej decyzji wszystkie zainteresowane strony.

Z poważaniem,

Prezesa RG KSE

Do wiadomości:

- Pana Rafała Webera Sekretarza stanu
- Pana Andrzeja Bittela Sekretarza stanu
- Pana Jerzego Polaczka Przewodniczącego Komisji Infrastruktury
- Pana Artura Zasady pośła
- Pana Bogusława Oleksiaka Dyrektora DTD